

dan och mödrar och ammor, förbudsas, att gifwa barn
 di efter ett anfall af wrede, emedan gallan förgiftar mo-
 derens mjolken. Arter af wrede och hat äro, otålighet,
 knarrighet, orolighet, missbelåtenhet, elakt humeur, dåligt
 lynne o. s. v. hämndgirighet, elakhet, argheit; idrargel-
 se, o. s. v. (Forts.)

— — — — —
Ett godt nytt år!

Ett godt nytt år Gud gifwe!
 Och gamla syndaskönnen svär
 Han från vår fyrka drifwe,
 Ib "nu är tid, att en och hvar uppstår
 Af denna sömn": tungt tidens bröst nu slämtar
 Och snart "den sista demens kloka" klämtar.

Ett godt nytt år Gud gifwe
 Och gamla syndaskölden tung
 Han plane af och lifwe
 Med Kristi blod vår själ att ewigt uug
 Och frisk och står med andans nya tunja
 Wi lära må "den nya sången" sjunga.

Ett godt nytt år Gud gifwe!
 Vår gamla — Adams många får
 Och sånds till Kälarn drifwe,
 Att "nya menskan i oss lefwa" får.
 Trägga till sitt "flott: till Jesu namn" hon swingar
 Och "har sitt hopp inunder Herrans wingar".

**Ens Hopandes Röst i
 Öknen.**

No 2. Februari. 1854. 3 Årg.

**Huru emottoges dödens Engel af werlden?
 Eller werlden och chölerak.**

(Forts. från föreg. Nr)

Denna passion angriper hjertat, och grundlägger der
 obotliga sjukdomar, såsom anedrisma, pulsåderbräck,
Cordialgia, eller qual och hjerteångest; äfvensom mål-
 löshet och darrning, convulsioner, swimming och slag el-
 ler bråddöd kunna följa på ett häftigt utbrott af wrede.
 Så wida wreden är öfbes af gallsblandade utgjutelser, så
 grundläggas derigenom sjukdomar i Magen, äfvensom
 blodet förgiftas af allt för mycket galla i blodet; hwadan
 talesättet "qwäljas af barm" uppkommit, som allt har
 sin naturliga grund. När det gallblandade blodet wid-
 rör hjertats fibrer, så uppkommer werkeligen qual och
 hjerte ångest.

"Kärlek" är en passion, som kan grundlägga mångs-
 falldiga sjukdomar när den icke kan tillfridsställas: det
 blir då en olycklig kärlek, som kan förorsaka svartfjula,
 galenskap, själfmord, denighet emellan makar, o. s. v.
 Den naturliga kärleken har sin närmaste grund i oflings

driften, hvilken misbrutad, förorsakar den ohöggliga sjukdom, som kallas Venerska och grundlägger besvärliga otaliga sjukdomar, när den misbrukas till ohyfhet, horeri och skörlesnad. Den naturliga kärleken innebär i sig sielf intet ondt eller skadligt men kärlekens misbruk och oarter, äro nedriga passioner eller djeflar, som plåga och förderfwa en stor del af människoslägtet, nemligen den öfverhandtagande lödsaktigheten, horeriet och skörlesnaden, som gjort så många människor olyckliga.

"Afunden" är en nedrig passion, som har sin näraste grund i egoismen, men kan dock betraktas såsom en sårskild passion, emedan afunden kan uppväckas af de andra djeflarne; den kan uppväckas af egoism, af ambition, af egennytta, af wrede och hat, af kärlek, och kallas då svartsjuka. Afunden är en sådan svartande, som vålgår sin innehafware och ger honom ingen frid; och såvida äfwen denna passion är temmeligen allmän ibland hög och låg, så kan den betraktas, såsom en af de sju djeflar, som nu plåga människoslägtet. Att äfwen denna passion måste grundlägga sjukdomar i underlifwet, är temmeligen säkert, ehuru våra praktiserande Läkare icke så noga studerat de sjukdomar, som grundläggas af afunden, utom den outtröttelige Descuret, som med flit studerat passionerna, och deras werkon på människans hjert och blod. Denna Läkare har bewisat sin lära med sådana anatomiska och fysiologiska bewis, som alla Läkare måste ontaga för giltiga, nemligen sådana Läkare, som icke äro förblindade af egoistiska passioner och fördomar; ty det finnes Läkare, som sjeftwa äro beherrskade af djefwulka passioner och kunna således icke medgifwa, att de

anatomiska och fysiologiska bewis, som Descuret framdrager äro bindande, grundade på förnuft och erfarenhet. Det finnes många Läkare, som tala för sin sjuka mör, i bränwins saken; och dessa nytra spåhundar påstår, att ett måttligt rus är hälsosamt för deras kroppar, och deraf göra de den slutsatsen, att det också är saliggörande för deras i orma ettrett, och drakeblodet förorenade själar. Smellertid måtte Descurets Lära om passionerna förefalla de flesta Filosofer och werldswise, som en "djefla lära" emedan den blottar werldens swagheter och wisar passionernas, (djeflarnes) magt öfwer menniskan.

Wi hafwa här nämnt 6 djeflar, som äro menniskan medfödde. Fruktan är wisserligen menniskan medfödd, men wi kunna icke betrakta den, som en djefwul; emedan den i andeligt afseende icke är så flygg och oskyward, som andra djeflar. Fruktan och mod upphäfwa hwarandra äfwen så kärlek och hat. De äro således stridiga passioner, som icke kunna existera på en och samma gång, emedan de hafwa sitt säte i samma organ. Den naturliga sorgen är en medfödd passion, och kan uppkomma, af åttskilliga anledningar. Men äfwen denna passion, är icke af det nedriga slaget, kan icke kallas för en djefwul af första rangen, så wida den stundom nedstämmer andra nedriga passioner. Bränwins passion, passion för spel, danssjuka m. fl. äro förwärfwade passioner, och höra till en annan grupp af djeflar, som är öfja Civilisationen, de äro icke egentligen medfödde, ehuru de anmäla förfärliga härjningar ibland menskligheten, och grundlägga mångfalliga sjukdomar. Om wi icke alltför mycket bedruga oss i den rätta

Kunskapen om synden och dess olycksfulla följder; så måste det finnas sju djeflar af första rangen i mennisks naturen, af hvilka den naturliga menniskan är beherrskad. Madame de Suets kallar dem för 7 dödsfynder, och äro utan tvifvel de 7 djeflar, som Frälsaren hade utdrifwit utur Maria Magdalena. De uppenbara sig såsom rådande böjelser och begär i menniskans vilja, hvilka den naturliga menniskan på ett eller annat sätt till fridsställer. Mot dessa 7 djeflar i mörkrets rike svarar 7 Englar i Nådens rike, hvilkas egenheter äro motsattfen till de förra. Om man känner de 7 dödsfynderna, de sju hufvudpassionerna, eller de 7 djeflarne, som gräfsa i menniskans kött och blod; så kan man också göra sig en dunkel föreställning om de 7 Englarne, som förekomma i Johannis Uppenbarelse under mångohanda bilder, de äro 7 stjerner 7 liusa stakar, 7 andeliga krafter eller 7 moraliska passioner, som uppväckas genom Christendomen.

Uti Herrens Uppenbarelse förekomma sanna andeliga krafter, under bilden af 7 qvinnor, hvilka der benämnas: **Tro, återhållsamhet, enfallighet, ofskuld, sedlighet, tukt, kärlighet.** (Herrens Uppenbarelse, finnes intagen i Nya Testamentets Apokryfiska böcker.

Dessa andeliga gåfwors motsattfer, äro först: **otro,** hvilken nu är rådande öfwer allt i werlden särdeles i bland de bildade klasserna. Denna otro uppenbarar sig som Gudlöshet och Religions förakt. Till och med de yttre formerna för vår Gudstjenst, äro föraktade, och ringa aktade af våra förnämde Herrar, Grefwar, Baroner, Brukspatroner, Borgare, Handwerkare, Embets

och Tjenstemän. Allmogen på landet låtsar ännu hysa aktning och wördnad för det heliga, till följe af den döda tro, som blifwit inpuddras i veruken. Man finner ännu i allmogens hus Bibeln och några Religions böcker, hwilka män förgäfves söker i de förnämde Bokhyllor. Man finner i kyrkan en samling af allmoge, som låtsas sitta andäktigt i kyrkan och höra på predikan; men Gjörfamlingens Herremän finner man ofta med kortleken i hand midt under Gudstjensten. I såderna träffar man de flesta Handwerkare, Gesäller och Lärpojkar i fullt arbete midt under Gudstjensten, och på ester middagen finner man dem församlade på frogar och horbus. Ett sådant lefwerne ibland de bildade och halfbildade, utmärker ett uppenbart förakt för den allmänna Gudstjensten. Det finns hos dessa markattor och andeliga swin ingen wördnad för det heliga; ingen fruktan för Gud; ingen fruktan för djefwulen; ingen fruktan för döden och domen, utan bara lyx, slärd, högfärd, grannlåt, kalaser, spektakler, baler, det enda tecknet till de bildades Gudstjenst består i Bröllopp, barnöl och graföl; hwarest de få tillfälle, att hafwa bukten till sin Gud.

Denna otro, detta Religionsförakt, har sin grund i egoismen, som nu mera än förr blifwit herrskande i werlden. Denna swartande uppenbarar sig nu uti den revolutionära Tids andan, uti ett sträfwande efter kottslig friskhet, uti begär efter oberoende. Den revolutionära Tids andan will afskudda sig alla band, den hatar allt twång, äfwen det moraliska och religiösa twånget. Men denna passion kan nu mera icke tillfridsställas i Europa; emedan lyxen, slärd, såfångan, är så stor att en Republikant

Stats författning icke kan bära sig. Allt sedan den första stora Revolutionen i Frankrike 1789, har man flera gånger köpt den förtjliga friheten med blod, men stänkt bort den igen, emedan folket ledbrade med friheten, ty den böll icke allt hvad den lofvade. Man kan säga om friheten i Frankrike, som det sålde i en gammal svensk waggwisa: "Brömskunnarna brumma, latten slår uppå trumma, fyra mößer gå i dans, och hela werlden dundrar".

Helt annat war förhållandet i det gamla Grekeland och i det gamla Rom: der kunde friheten bära sig, så länge som de hade enkla och alfwarsamma seder; men så snart lyren, skärden, fäsfången tagit öfwerhand, måste de dula under tråldoms oket, och lägga sin nake under bilan. Dessutom hade Greker och Romare större wördnad för det heliga än wi nu hafwa. De hade sörre wördnad för sin religion än wi hafwa för vår. De woro på sitt wis andäktige i sin Gudstjenst; men wi, när äro wi andäktige? Jo wid kortleken och punsch glaset; på trogen wisar sig den sörsta andakten och på horhuset kanske. Doctor Lbo-mander säger, att de gamle Greker och Romare, hade dock ett sinne för stora handlingar de fatte äminstone lägheten ganska lågt; de tyckte det wara menniskan owardigt att leswa blott för sin djuriska natur; Men wi dörla hedningar, wi äro andäktige wid kortleken, och Gudfruktige på trogen; wi böja våra knäur för någon wacker bora, men icke för den leswande Guden. Wi kunna wäga lifwet för äran (äregrigheten), för Gutsklimpen, (resa till Kalifornien), men för vår tro och Religion, kunna wi icke wäga två styfwer. Emedan nu de egoistiske passionerna i Europa icke kunna tillfridsställas, så måste de förorsaka

ödlighet, oro, misnöje, harm, lednad, hwilket allt, enligt kunniga Läkares omdöme, angriwer organerna för det inre lifwet, och grundlägger der sådana sjukdomar, som ingen Doctor kan hjälpa, men denna sanning, uttalad med andra ord, låter som kätterri och fanatism i werldens fina örhinnor. När den forskande Läkaren, ser passionernas werkingar i menniskans organer; så gör den bedrulle Filosofer narr af hans Fysiologiska rön: när den forskande Läkaren framdrager tusentals facta, och bewisar sina påstående med anatomien, så har den andeliga maskattan sina gesser och gör grimacer åt hwar och en, som wägar wisa, huru dieselwulen gräslerar i hennes inelkwr; det andeliga swinet grumtar, om någon undersår sig, att wisa huru bränwinds dieselwulen bränner öpp tarmarna, eller huru hordoms dieselwulen angriper näsan, och äter öpp födslo delarne genom röta.

Emellertid är det en demotsäglig sanning, att otillfridsställda passioner grundlägga sjukdomar, t. ex. den eller den Hofmannen dog af "Chagrin" d. v. s. den otillfridsställda heders dieselwulen drap honom. Som de Egoistiske passionerna hafwa sitt säte i lesuern, eller rättare sagt angripa lesuern, och dess etterpäfte gallan: angriwes af barnen deröfwer, att den egoistiske passionen icke kunde tillfridsställas; så kan det icke wara ottoligt, att dessa passioner grundlägga sjukdomar i lesuern, och dess etterpäfte gallan, hwilken enligt kunniga Läkares omdöme förgiftar möders mjölken och förorsakar fräkningar hos barnen. Cholera, kommer af Grekiska ordet "choie" som betyder galla, dermed antydes, att sjukdomen har sitt ursprung ifrån gallan, som utgjuter sig i magen, och förorsakar fräkningar

och diarrhe; men qwalet i hjertgroppen som också åtföljer choleran, förorsakas deraf, att gallan angriper hjertats fibrer.

Man wet nu med säkerhet att Gallblandade utgjutelser följa på häftig wrede, hwilken passion efteråt åtföljes af ångslan och samwets qwal. Ålfrwen hastigt påkommande swartsjuka har man sett förorsaka Gallblandade upplasin-gar. Allt detta i förening med den omskändigheten, att Läkarena wara allmänheten för häftriga passioner under choleratiden, gör det mer än sannolikt, att den egoistiske passionen, som satt Europas befolkning, eller rättare des blod i gäsning alltfedan 1830, hwilken passion dock icke funnat tillfridsställas, angripit det swarta blodets organ lef-wern, och des etterwåse gallan hos maskorna uti hwilkas frihets organer, ännu gäfer ett hemligt misnöje, och ur hwilkas galla alltiemt dryper eller sipprar ett hemligt hat till de bättre lottade. Läkarens bemödande borde således gå deraf ut att hindra gallans utgjutelse, och om detta icke kan ske, använda sådane läkemedel, som absorbera gallan, att den icke må få tillfälle att blanda sig i blodmassan. Gallan är ett gift, som utbildas i lefweren den måste med det förlita stoffas bort, eller utspädas med något som ab-sorberar gallan. Allt cholera mest angriper den fattigare delen af Folket, kommer tydligen deraf, att den förmögna-re delen har alltid bättre utwäg, att tillfridsställa sina ego-istiska passioner. Den fattigas egoistiska passioner kunna icke tillfridsställas. Hos den fattige råder, ett hemligt misnöje, bestymer, nedslagenhet, hopplöshet; dertill kom-mer dålig söda, bestående mest af strömming och potmes; denna hopplösa sinnessämning, i förening med den dåliga sådan, måste, omwilkorligen verka på det organiska lifswets

organer; den måste bereda dessa organer till emottagande af en sjukdom, som härstammar från Hedningarne i As-sien, hwilkas egoistiska passioner kunna ännu mindre till-fridsställas än i Europa. Det är i alla hänseenden sannolikare, att cholera har sitt ursprung uti nationer-nas otillfridsställda egoistiska passioner, än uti de insu-sions djur, som swäflwa i luften, i watten eller jorden. Wåra klimatiska förhållanden hafwa icke heller undergått någon sådan märkbar förändring, som kunde gifwa an-ledning till en sådan sjukdoms uppkomst; men våra po-litiska förhållanden äro nu helt annorlunda än förr; och dessa åter hafwa sin innersta grund uti de egoistiska pas-sioner, som under detta århundrade warit i stark gäs-ning, utan att kunna tillfridsställas. Men enligt dessa supranaturalistiska åsigter, skulle det wara djefwulen, som dräper människorna som flugor. Detta låter sig stånde för förnuftet, som will förklara allting naturligen. Det öfwerensstämmer icke heller med den döda tron, som blifwit inpudrad i peruken, ehuru de bildade klasserna icke hafwa någon del deruti, emedan dessa äro merändels rationalister eller fritänkare. Den döda tron har ställt människän under Guds omedelbara försyn och således tror fullhunden, att Gud rår för "delirium tremens," som han ådragit sig genom syleri; den dygdiga horan tror att det är Gud, som rår för hennes stinkande sår, som hon ådragit sig genom sitt horeri; om fullhunden blit fattig, så är det Gud, som rår för hans fattigdom o. s. l. v. Om de dock skulle hafwa den tron, att detta e-lände är ett rättwist straff för deras egudaktiga lefwer-ne, så kunde det ändå verka någon besänning hos dem;

men de tro icke, att sådant elände är ett syndastaff utan de tro, att det war deras oundwifliga öde. Till och med tjuifwen har den tron, att Gud bevarar honom ifrån pålen; det finns tjuifwar, som loswa en rdr. eller par åt kyrkan, om deras tjuifresa lyckas. Sådant är förhållandet med den döda tron uti aflägsnare skogsstrakter, hwarrest tron på en högre magt ännu sitter qwar i folkets medvetande. Ut i städerna wet jag icke, huru den döda tron reder sig. Jag tror knappt, att det är mången, som tror på en h'gre magt i städerna. De förnämna tro icke alls att det finns någon djefwul, och Guds röst i samwetet, hafwa de icke hört på länae. Churu denna werldens Gud är den högre magt, som de tjena med tankar ord och gerningar; så tro de icke ändå, att det finns någon djefwul. Ja, just den, som är mest besatt af djefwulen, tror allra minst, att det är djefwulen, som regerar honom. De djuriska drifter, som djefwulen uppväcker i den civiliserade mannens kött och blod anser han wara öfwerensstämmande med förnuftets fordringar; och deras tillfrids ställande är för honom en moralisk nödwändighet, om det också skulle ske på ett onaturligt, förnufts-widrigt, och lagstridigt sätt, wårt emot den bestående Stats Religionens fordringar. Sådant är förhållandet med den civiliserade mannens unglarls lif; som är ett horkarlslif. Genom detta unglarls lif blifwer också egoismen tillfridsställd, ty han hatar allt twång, äfwen det äktenkapliga twånget; emedan den äkta kärleken icke biter på hans trolösa hjerta: han kan således icke böja sin styfwa nacke under det ljusliga äktenkaps oket. Gennyttan eller girighets djefwulen blir tillfridsställd

dermed, att unglarls lifwet kostar mindre än det äktenkapliga, och stuteligen blir äfwen ambitionen tillfridsställd genom detta djuriska lefnads sätt, ty han kan nu wisa sig för werlden, såsom en fin och beleswad Herreman, som inga björnar har. Wreden kan blifwa tillfridsställd på ett ganska behändigt sätt: ty om han blir ond på sin dulcinea; så kan han helt simpelt löra bort henne med sina horungar. På detta sätt har den bildade klassen tillfälle att tillfrids ställa sina djuriska brister, sina egoistiska passioner, och kan sålunda wara mindre prädiposnerad för cholera, än den fattiga klassen, som är tryckt af bekymmer, och "qwäljes af harm", eller plågas af ofund, har en tärande bufferg öfwer sin nödsställda belägenhet. Måste icke den fattige ofta sukta sitt halmbröd med tårar? Måste han icke ofta lägga sig hungrig på halmen; Måste icke den arma modren, se sina nakna ungar fiswas om brödbitarne? när mannen super opp den sista styfweru, för sin hungriga maka, för sina hungrande barn, och kommer om qwällen eller om midnatten, som ett andeligt swin, grymtande, swärijande, grälände, kältande, utöfande på maken det ormaetter, som han insupit på frogen, med rysliga förbannelsor och riktiga kött eder. Ett sådant tillstånd är, ty wär, allt för wanligt ibland den fattigare klassen så wäl i städerna, som på landet. Om sålunda de bildade klassernas djuriska drifter, kunna bättre tillfridsställas, än den fattigare klassens, så måste den eller de otillfridsställda passionerna hos den sednare klassen, angripa organerna för det inre lifwet; och förorsaka en förblamad werksamhet i dessa organers lifs functioner, en stockning

i underlivets organer, hämmad eller förslamad cirkulation, försvagad lifs verksamhet, förflända vätskor i lefvorn i gollan, till följe af stockningen, eller den förslamade lifsverksamheten i dessa organer. Dessa Fysiologiska orsaker till cholera farfotens uppkomst och härjningar ibland den fattigare befolkningen i länderna skola icke underkännas af den forskande Läkaren ehuru vår kunskap i Fysiologien är inkränkt och stral, dock likväl grundad på den omedelbara känslan, hvilken här blifvit reflecterad.

Äf det som nu är sagdt om passionernas verkan på organismen, följer att det är djefwulen, eller de egoistiska otillfridsställda passionerna, som pradisponerat (förberedt) det fattigare folket i Europa till att emottaga choleran; och likasom den otäcka weneriskan är en verkan af hordoms djefwulen, så är också cholera en verkan af den swarta egoismen, som har sitt säte i det swarta blodets organ. Men nu resa sig de filosofiska hundhären som swinborst på Rationalismens anhängare: förnustet för ett anfall af den billigaste harm öfwer den mysticism och fanatism, som råder i denna uppsats. Den döda tronens anhängare spetsa och sina öron, och ropa med en mun: fanatism! Det är en Dæmonisk magt, som Fatalisten tror på; han utspider Dæmoniska läror; han är wärd att brännas! Men hwarföre finnas dessa Fatalismens och Dæmonismens läror i vår nya Cateches? der står skrifwit med uttryckliga ord, att "synden straffar sig sjelf och warder ytterligare straffad." Är icke detta fatalism? der står icke, att Gud straffar synden, utan der står, att "synden straffar sig sjelf."

Swad är nu synden annat än en Dæmonisk magt. Du nu hordoms synden straffar sig sjelf uti den weneriska sjukdomen och syleri lasten straffar sig sjelf uti delirium tremens (det betyder, att en fullbund blir så nerffrag, att han ser kyrkfolk eller smågubbar i väggspringorna): Skulle man då kalla den för en djefla lära, som bewisar, att synden — egoismen — wreden — harmen — swartfjukan — afunden — straffar sig sjelf uti cholera morbus? Om denna lära är en djefla lära, då måste också nya Cateches innehålla en djeflalära, som förkunnar, att "synden straffar sig sjelf, och warder ytterligare straffad.

Men saken är denna: Rationalisten erkänner icke någon Dæmonisk magt. Han tror icke, att det finns någon synd, eller djefwul. Han påstår blott, att Fatalismen tror på en Dæmonisk magt, (Martersen) men sjelf tror han sig icke hafwa någonting med djefwulen att beställa. Han tror icke, att egoismen, egenrättfärdighets djefwulen, har sådan magt öfwer Rationalistens förnuft, förstånd och witsja, att han kan förwända synen i en handwänning; och ehuru Rationalisten sjelf erkänner, att synden straffar sig sjelf, kan han dock icke erkänna denna läras riktighet och sonning uti dess widsträcktare tillämpning på mennisko-släktet. Den döda tron ställer människan under Guds omedelbara försyn, och påstår, att djefwulen icke har någon magt öfwer människan, derest icke Gud tillåter djefwulen, att anfakta och plåga henne. Denna lära är falsk i så måtto, att alla döpta hedningar så tillfälle, att bekräfta sitt falska förbitande på Guds nåd. Läran grundar sig på ett falskt begrepp om Guds heliga egenkapet; ett falskt begrepp om själs förnögheternas inbördes förhållande, en falsk föreställning

om Guds oföränderliga lag och ordning i naturen och nådens riken. Om tjuften tror att Gud bevarar honom från pålen, om heran tror att Gud bevarar henne för'öagta barn, om fullhunden tror, att Gud bevarar honom för snå-djeflarne; så tror han, (hon) mera än hvad Gud har lofwat i sitt ord, och en sådan tro kallas för öfvertro, det är en hädelse emot Gud, såsom Evangelisterna hafwa förklarad, att den obotfärdige röfwarens bön war en hädelse. Ty Gud kunde icke tvärt emot sin ewiga lag i naturens rike, befria den botfärdiga röfwaren ifrån syndens wäl förtienta straff i tiden; och därför kunde icke heller den botfärdige röfwaren begära en sak, som war stridande emot Guds heliga egenheter.

Huru kan nu den otrogna hoven begära, att Gud skall bewara werlden för cholera morbus? som är syndens — det ögudaktiga wäsendets — wäl förtienta straff. Ja! säger nu den döda tron: wi tro icke, att djefwulen har någon magt att frambringa en sjukdom, utan det är ett straff af Gud, det är en aga, det är Faderns rifet: ja! så är det Faderns rifet? Hwarföre gören I icke bättring, om I tron att cholera morbus är den faderliga agan, och det milda Faderns rifet? Hwarföre framhärden I uti Eder obotfärdighet. Det är att göra gäta af föräldra hjertats heligaste känslor, om I tron, att cholera morbus är af Gudi, och ändå framhärden I Edra synder. Men nådatjuften tillagnar sig här en nåd, som han trampar under sina fötter. Han ställer sig onmedelbarligen under Guds faderliga omwårdnad, och tycker det wara en stor tröst i bedröfwelsen att det är Gud, som agar honom, icke djefwulen, som plågar honom; dermed tillagnar han sig falskeligen Guds faderliga kärlek, i det

han säger: **den Han älskar den agar han också**; men fruktar alldeles icke för Guds stränga rättfärdighet, som uti nådens ordning alltid går före kärleken; med ett ord: nådatjuften föraktar rättfärdigheten, och tillagnar sig kärleken; Han hatar rättfärdigheten, liksom den wäckte Luther, men tillagnar sig nåden. Huru kom det till, att den wäckte Luther hatade Guds stränga rättfärdighet och kunde i detta tillstånd icke tillagna sig nåden? Den döda trons anhängare påstå, att menniskan aldrig kan hata sin skapare. War det då en falsk känsla hos Luther? war det en inbillning? war det en falsk upplysning eller en falsk kunskap om mennisko hjer-tats djupa förderf? eller hade satan inbillat honom, att han hatade sin skapare? wi tro snarare, att satan har inbillat Lutheriska kyrkan, att hon älskar sin skapare. Om hennes ögon öppnades för en klarare åskådning af Guds stränga rättfärdighet, och sitt eget förderf, skulle hon så känna det samma som Luther, att hon hatar sin skapare, och detta hat till Trälslar'n, har hon uppenbarat genom sina inquisitoriska åtgärder emot Läsare och Pietister. Ty ehwad än Läsarena må hafwa felat emot statskyrkan, deruti hafwade icke felat, att hon är en andelig hora, som icke wet att skyla sin skam i sitt lefwerne, i sin klädsel, i sina **"dygdiga bröst"** som hon wisar för hela werlden. Der går hon nu och sjunger i Herregården: **"men för ett dygdigt bröst, har hwar dag sin tröst"**. Dessa hornisfor äro en falsk Gudssten, då hon hjuder till att skyla sin skam med Christi Rättfärdighets hjortel, och släcker, ja, besläcker den med de Christnas blod; och sedan låter han de Egl piffa i ortarlarna frama sina bröst liksom den andeliga heran Sacer. Den Lärnan, att synden straffar sig sjelf, låter nu som en

Ens Kopandes Röst i Öknen.

N:o 3. Mars. 1854. 3 Årg.

(Inskändt.)

Påstvedömet i Sverige!

De, som äro "äkta Lutheraner" rå åskvar skola ryfa wid den tanken, att Påstvedömet skulle inkomma i vårt föderland, såsom det i många andra land wisar wilddjurets tänder, der Kristi upplysande och förtösande ande och röst börjar att göra och wisa "Uf i de döda benen."

Alla kyrkans och själarnas upplysta wänner skola ock wid en sådan betraktelse finna rik anledning, att prisa Guds mot vårt land bewisade barmhertighet, som friat vårt land från Påstvedömet's tjocka mörker och andequäts wande sjettrar samt lösgifwit hos oss "Guds ord, som ej är bundet". Men är då allt Påstwißt mörker, twång och afgudereri fjerran ifrån oss? Det är långt ifrån. Swarje upplyst finner, att ehuru mycket Bibeln, och andra andeliga skrifter i våra tider och bygder spridas och läsas, så är dock i vårt Sverige mycket Påstwißt besnitelse och willfarelse, dels till följe af vår natur's blindhet och förderf, dels genom tidens slick och omständighets-

diefla lära i Nationalismens och den döda tron's tron, när de få höra tillämpningen deraf på hela släktet. Nationalismen finner i denna lära en demonisk magt, hwilken tillwaro han icke will erkänna. Hären resa sig, när han får höra, att den demoniska magten bor i människans kött och blod. Och ännu mer, när denna demoniska magt dräper människor, som flugor, då blir Nationalisten desperat, och säger: det är fatalism, det är tron på ett blindt öde. — Menar ni, att den demoniska magt, som dräper människorna genom cholera morbus, är blind? nej platt intet: han hade nog ögon förre än Nationalisten war född. Diefwulen är ingalunda blind i mörkret, som kallas förnufstens ljus; men i Christendomens ljus der blir han starrblind, och derföre hatar han detta ljus. Den döda tron ställer sig under Guds omedelbara omwårdnad och säger: ingalunda är det diefwulen, som plågar människorna genom cholera morbus: det är Gud, som agar sina barn, det är Faderns riset. — Nå wäl! hwarföre haten I på Guds stränga rättfärdighet? Hwarföre willet I förta Oder egen Skapare i afgrunden? — ac nej; säga nu den döda tron's bekännare: wi äro långt ifrån att hata Guds stränga rättfärdighet; wi hafwa högtidligen förbundet oss att åska Gud; (i nya Handboken) och wi tro oss genom döpselse nåden kunna fullgöra eller hålla lagen icke blott bokstafsligen, utan äfwen andeligen. (Consistorium Herdöf.)

(Först.)

W i t e ä

Tryckt hos W. N. Nygren. 1854.